

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

המפגש היהודי ערבי כאתגר חינוכי: מטרות ותוצאות - 34638

תאריך עדכון אחרון 28-09-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חינוך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2026

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר רבאח חלבי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: rabah.halabi@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

בקורס נסקור את המודלים השונים שקיימים בתחום ההפגשה בין קבוצות בקונפליקט בעולם, וכן את המודלים שעובדים על פיהם בישראל. נבדוק את האג'נדה של כל מודל, וכן נסקור את המחקרים השונים שנעשו כדי לבדוק את האפקטיביות של המודלים האלה על פי המטרות שכל מודל מציב לעצמו.

מטרות הקורס:

לחשוף את הסטודנטים להיסטוריה של המפגשים המתוכננים בין תלמידים יהודים וערבים בישראל, וכן להתפתחות המודלים האלה במשך השנים, ולנסות לעמוד על ההיבטים החינוכיים במפגשים אלה, ועל תפקידו של הבית ספר בהתמודדות עם הקונפליקט.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- הסטודנטים בסוף הקורס ידעו על המודלים העיקריים שקיימים בנושא המפגשים.
- התלמידים ירכשו כלים ביקורתיים לבחינת המודלים השונים ומידת האפקטיביות שלהם.

דרישות נוכחות (%) :
80

שיטת ההוראה בקורס: שיטת ההוראה תשלב בין ההרצאה הפרונטאלית לבין דיאלוג עם הסטודנטים על החומרים של ההרצאה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מודל השערת המגע, מודל הפיוס, מודל המשא ומתן, המודל הפוליטי ונושאים נוספים.

חומר חובה לקריאה:

- בר-נתן, א. (2006) האם החיבה לפרט מוכללת לקבוצתו? עבודה לשם קבלת תואר דוקטור, אוניברסיטת חיפה.
- בקרמן, צבי. (2012). משא ומתן על זהות: חקר מגע בין-תרבותי במצבי חיים "אמיתיים". בתוך תמר רפפורט ואהוביה כהנא (עורכות). הסדר החברתי והקוד הבלתי פורמאלי. תל-אביב: ריזלינג.
- זק, מ. (2006). תפקיד השפה במצבי קונפליקט. בתוך ד. אבנון (עורך), שפת אזרח בישראל, עמ' 161-178. ירושלים: הוצאת מגנס.
- חלבי, ר. (2000). דיאלוג בין זהויות: מפגשי ערבים ויהודים בנווה-שלום. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד.
- כץ, י. ומ. כהנוב (1990). סקירת דילמות בהנחיה של קבוצות מפגש בין יהודים לערבים בישראל. מגמות ל"ג (1), עמ' 24-47.
- רוזן, י. (2006). השפעת תוכניות החינוך לשלום על עמדות ואמונות מרכזיות בהקשר לקונפליקט הישראלי-פלסטיני. עבודה לשם קבלת תואר דוקטור, אוניברסיטת חיפה.

שביט-אוחיון, ו. (1994). לחיות עם הקונפליקט: עמדות של בני נוער כלפי הקונפליקט היהודי-ערבי בעקבות סדנאות מפגש בבית הספר לשלום בנווה-שלום. עבודה לתואר מוסמך במחלקה לפסיכולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים.

שטיינברג, ש. (2002). "רגעים דיאלוגיים" במפגשים בין יהודים ופלסטינים בעיצומו של הקונפליקט. עבודה לשם קבלת תואר דוקטור, אוניברסיטת בן-גוריון.

- Abu-Nimer, M. (1999). *Dialogue, conflict resolution and change: Arab-Jewish encounters in Israel*. Albany: Suny Press.
- Amir, Y. (1976). *The role of intergroup contact in change of prejudice and ethnic relations*. In Katz, (Ed.) *Toward the elimination of racism*. Pp. 245-308. New York: Pergamon.
- Cook, S. W. (1984). *Cooperative interaction in multiethnic contexts*. In N. Miller & M. Brewer (Eds.), *Groups in contact: The psychology of desegregation* (pp. 155-185). New York: Academic Press.
- Fisher, R. (1997). *Interactive conflict resolution*. : Syracuse University Press.
- Freire, P. (1995). *A dialogue: Culture Language, and Race*. *Harvard Educational Review*. 65, pp. 377-402.
- Halabi, R. & Zak, M. (2014). *Narratives in conflict: Apostcolonial interpretation of youth encounters between Jews and Palestinians from Israel*. *Dynamics of Asymmetric Conflict: Pathways toward terrorism and genocide*, DOI:10.1080/17467586.2014.909945.
- Halabi, R. (2011). *Postcolonialism and the Jewish Arab encounter*. In I, Naser; L, Birlin & S, Wong (Eds), *Examining Education, Media and Dialogue under Occupation: The Case of Palestine and Israel*. UK: Multilingual Matters.
- Halabi, R. (2004). *Israeli and Palestinian identities in dialogue: The School for peace approach*. New Jersey: Rutgers University Press.
- Halabi, R. & N. Sonneschein (2004). *The Jewish-Palestinian encounter in time of crisis*. *Journal of Social Issues*, Vol. 60, No. 2, pp. 373-389.
- Hewstone, M. & Brown, R. (1986). *Contact is not enough: An intergroup perspective on the 'contact hypothesis.'* In M. Hewstone and R. Brown (eds.), *Contact and Conflict in Intergroup Encounters*. Cambridge, MA: Basil Blackwell pp. 1-44.)
- Kelman, H.C. (1998). *Social-psychological contributions to peacemaking and peacebuilding in the Middle East*. *Applied Psychology: An International Review*, 47(1), 5-28.
- Maoz, I. (2000). *Power relations in intergroup encounters: A case study of Jewish Arab encounters in Israel*. *International Journal of Intercultural Relations*, 24, pp. 259-277.
- Pettigrew, T. F., & Tropp, L. (2000). *Does intergroup contact reduce prejudice? Recent meta-analytic findings*. In S. Oskamp (Ed.), *Reducing prejudice and discrimination* (pp. 93-114). Marwah, NJ: Erlbaum.
- Sherif, M., Harvey, O.J., White, B.J., Hood, W.R., and Sherif, C.W. (1961). *Intergroup Conflict and Cooperation: The Robber's Cave Experiment*. Norman, Okla.: University of Oklahoma Press.
- Smith, M. (1981). *Improving intergroup relations: The impact of two types of small group encounters between Israeli Arab and Jewish youth*. Doctoral dissertation. Philadelphia: Temple University.

Suleiman, R. (2004). *Planned encounters between Jewish and Palestinian Israelis: A social-psychological perspective*. *Journal of Social Issues*, Vol. 60, No. 2, pp. 323-338.

חומר לקריאה נוספת:

- אגמון, ש. (2001). מנגנוני הגנה יחידניים וקבוצתיים בדיאלוג בין-קבוצתי: סדנת מפגש של סטודנטים יהודים וערבים באוניברסיטה ישראלית. עבודה לשם קבלת תואר דוקטור, אוניברסיטת בן-גוריון. ביזמן, א. (1978). דמיון מצב, רמת המיצב והפחתת דעה קדומה בעקבות מגע בין קבוצות לאומיות. עבודה לשם קבלת תואר דוקטור, אוניברסיטת בר-אילן, רמת גן. בקרמן, צבי. (2012). משא ומתן על זהות: חקר מגע בין-תרבותי במצבי חיים "אמיתיים". בתוך תמר רפפורט ואהוביה כהנא (עורכות). הסדר החברתי והקוד הבילתי פורמאלי. תל-אביב: ריזלינג. בר-און, ד. (1999). על האחרים בתוכנו- תמורות בזהות הישראלית מנקודת ראות פסיכולוגיה חברתית. באר שבע: הוצ' הספרים של אוני' בן גוריון. הופמן, ר. (1986). מחקר פסיכולוגי חברתי על מפגשי תלמידי תיכון יהודים וערבים שהתקיימו במסגרת בית הגפן בשנת תשמ"ו. חיפה: בית הגפן. כץ, י. ומ. כהנוב (1990). סקירת דילמות בהנחיה של קבוצות מפגש בין יהודים לערבים בישראל. מגמות ל"ג (1), עמ' 24-47. ספיבק, צ'. (2004). כלום יכולים המוכפפים לדבר. מתוך י. שנהב (עורך), קולוניאליות והמצב הפוסטקולוניאלי, עמ' 135-189. ירושלים: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר. פאנון, פ. (2004). עור שחור, מסכות לבנות. תל-אביב: ספריית מעריב. קלקין, ד. וב. יעקב (1990). בדיקת האפקטיביות של סדנת דו-קיום ע"פ מודל של הפסיכולוגיה של מבנים אישיים. חיפה: אוניברסיטת חיפה, ביה"ס לחינוך. שטיינברג, ש. (2002). "רגעים דיאלוגיים" במפגשים בין יהודים ופלסטינים בעיצומו של הקונפליקט. עבודה לשם קבלת תואר דוקטור, אוניברסיטת בן-גוריון.
- Bekerman, Z. (2002). *The discourse of nation and culture: Its impact on Palestinian-Jewish encounter in Israel*. *Peace and Conflict: Journal of Peace Psychology*, 8, pp. 259- 276.
- Freire, P. (1995). *A dialogue: Culture Language, and Race*. *Harvard Educational Review*. 65, pp. 377-402.
- Hamilton, D.L., and Bishop, G.D. (1976). *Attitudinal and behavioral effects of initial integration of white suburban neighborhoods*. *Journal of Social Issues* 32, 47-67.
- Hewstone, M. & Brown, R. (1986). *Contact is not enough: An intergroup perspective onThe 'contact hypothesis.'* In M. Hewstone and R. Brown (eds.), *Contact and Conflict in Intergroup Encounters*. Cambridge, MA: Basil Blackwell (pp. 1-44).
- Pettigrew, T. F. (1998). *Inter-group contact theory*. *Annual Review of Psychology*, 49, 65-85.
- Rouhana, N. (2010). *Social psychology and reconciliation: Contribution and pitfalls*. In D. Bartal , (Ed), *Intergroup conflicts and their resolution: A social psychological perspective*. Psychology Press
- Smith, M. (1981). *Improving intergroup relations: The impact of two types of small group encounters between Israeli Arab and Jewish youth*. Doctoral dissertation.

Philadelphia: Temple University.
Tajfel, H. (1981). *Human Groups and Social Categories: Studies in Social Psychology*. Cambridge: Cambridge University Press.
Tidwell, A. (1996). *Conflict resolved*. Oxford: Broadman & Holman.

מרכיבי הציון הסופי :

מידע נוסף / הערות:

במשך הקורס יהיו 2 שיעורים בלמידה מרחוק דרך הזום, על המועדים שלהם אודיע בתחילת הקורס.